

This Question Paper contains 12 printed pages.

(Sections - A, B, C, D & E)

Sl.No. 293304

17 (GE)

(MARCH, 2020)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 80

સૂચનાઓ:

- 1) સ્પષ્ટ વંચાય તેવું હસ્તલેખન જરૂરવં,
 - 2) આ પ્રક્ષપત્રમાં પાંચ વિભાગ A, B, C, D અને E તથા 1 થી 46 પ્રશ્નો છે.
 - 3) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. આંતરિક વિકલ્પો આપેલા છે.
 - 4) પ્રક્ષની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.
 - 5) સૂચના પ્રમાણો આકૃતિઓ સ્વરૂપ, સ્પષ્ટ અને પ્રમાણસર દોરવી.
 - 6) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો પ્રશ્નોના જવાબ ક્રમમાં લખવા.
-

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 80

Instructions:

- 1) Write in a clear legible handwriting.
 - 2) This question paper has five Sections A, B, C, D & E and Question Numbers from 1 to 46.
 - 3) All questions are compulsory. There are only internal options.
 - 4) The numbers to the right represent the marks of the question.
 - 5) Draw neat diagrams wherever necessary.
 - 6) New sections should be written in a new page. Write the answers in numerical order.
-

- * અધોદત્તશ્ય ગદ્યખણ્ડસ્ય અનુવાદ કરુત | [4]
નીચે આપેલ ગદ્યખણ્ડનો અનુવાદ કરો.

**નીજ Section નું સોલ્યુશન અને PDF
ફાઈલ યુથ એજયુકેશન એપમાં મુકાઈ ગયું છે.**

Translate the following passage into English.

- 1) પુરા એકસ્મિન् જલાશયે અનાગત વિધાતા, પ્રત્યુત્પન્નમતિ: યદ્દ્વાબિષ્યશ્રોત ત્રયો મત્સ્યા: વસન્તિ સ્મ |
અથ કદાચિત् તં જલાશયં દૃષ્ટા ધીવરै: ઉત્તમ્ “અહો બહુ મત્સ્યોડન્યં હૃદ: | કદાચિત् અપિ ન અસ્માભિ:
અન્વેષિતઃ | તદ્ય આહારવૃત્તિ: સંજ્ઞાતા। શ્રા: અત્રાગણ્ય મત્સ્ય કૂર્માદયો વ્યાપાદયિત વ્યા: ઇતિ નિશ્ચય: |”

**નીજ Section નું સોલ્યુશન અને PDF
ફાઈલ યુથ એજયુકેશન એપમાં મુકાઈ ગયું છે.**

અનુવાદ (પૂર્વે જેમ સારી રીતે જાણતા દેવોએ યજ્ઞમાંથી મળેલો
પોતપોતાનો ભાગ પ્રેમથી સ્વીકાર્યો હતો તેમ તમે બધાય સાથે ચાલો,
સાથે બોલો અને તમારાં મન એક્સરખાં બની રહો.)

**નીજ Section નું સોલ્યુશન અને PDF
ફાઈલ યુથ એજયુકેશન એપમાં મુકાઈ ગયું છે.**

- 1) વસ્તુતઃ અસ્તિત્વરૂપેણ સત્તારૂપેણ વા એતે પદાર્થા: પરસ્પર ભિનના: સન્તીતિ પ્રતીયન્તે | પરંતુ પ્રત્યક્ષત: પરસ્પર ભિન્નેષુ પદાર્થેષુ અપિ કિશ્ચિદેકં સ્વાભાવિકમ્ આન્તર્યમણિ ભવતિ | તે તે પદાર્થા: યદા ક્રિયાયાં
પ્રયુક્તા: ભવન્તિ, તદા અસ્ય પ્રતીતિ: ભવતિ | અસ્ય સિદ્ધાન્તસ્ય ઉપદેશ: દ્વાવિંશતિ શતવર્ષેભ્ય: પૂર્વમ્
આચાર્યેણ પતંજલિના સ્વકીયે વ્યાકરણમહાભાષ્યે કૃતઃ |

(હકીકતમાં અસ્તિત્વરૂપે અથવા સત્તારૂપે આ પદાર્થો પરસ્પર જુદા
છે એમ પ્રતીત થાય છે. પરંતુ પ્રત્યક્ષ રીતે પરસ્પર જુદા પદાર્થોમાં પણ
કંઈક એક સ્વાભાવિક સરખાપણું હોય છે. તે તે પદાર્થો જ્યારે કિયામાં
પ્રયોજય છે ત્યારે એની પ્રતીતિ થાય છે. આ સિદ્ધાન્તનો ઉપદેશ બાવીસ
સો વર્ષ પહેલાં આચાર્ય પતંજલિએ પોતાના વ્યાકરણમહાભાષ્યમાં કરેલો
છે. તેમાં તેઓ કહે છે :)

**નીજ Section નું સોલ્યુશન અને PDF
ફાઈલ યુથ એજયુકેશન એપમાં મુકાઈ ગયું છે.**

* अधोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखत ।

[2]

नीचे आपेला संस्कृत प्रश्नोना उत्तर संस्कृतमां लખો.

Answer the following Sanskrit Questions in Sanskrit.

2) श्रेष्ठिपुत्रः कीदृशीं भार्याम् इच्छति ?

बીજા Section નું સોલ્યુશન અને PDF
ફાઈલ યુથ એજયુકેશન એપમાં મુકાઈ ગયું છે.

श्रेष्ठिपुत્રાः હુણાવતીं ભાર્યામૈ દર્દેણાતे

3) सર्वतपसां મूलं किम् अस्ति ?

बીજા Section નું સોલ્યુશન અને PDF
ફાઈલ યુથ એજયુકેશન એપમાં મુકાઈ ગયું છે.

सર्वતपસां મુલં હૃમા આવને ।

3) ભોજેન વિરચિતં વ્યાકરણં કેન નામા પ્રસિદ્ધમાસ્તિ ?

बીજા Section નું સોલ્યુશન અને PDF
ફાઈલ યુથ એજયુકેશન એપમાં મુકાઈ ગયું છે.

ભોજેન વિરચિતં દ્વાકુવળાં શરસ્વતીકુદુમણાં નોણ
અભિધ્યં આવિન્તા ।

* अधोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि गुर्जभाषायाम् / आડ्ग्लभाषायां लिखत ।

नीचे आપेला પ્રશ્નોના ઉત્તરો ગુજરાતી ભાષામાં લખો.

[4]

Answer the following Questions in English.

4) બ્રહ્મા દુર્વાસાને નટ સાથે કેમ સરખાવે છે?

बીજા Section નું સોલ્યુશન અને PDF
ફાઈલ યુથ એજયુકેશન એપમાં મુકાઈ ગયું છે.

Why did Brahma Compare Durvasa with an actor?

(4) ઉત્તર : નટ મનથી અશાંત હોય ત્યારે પણ કૃત્રિમ રીતે તપસ્વીનો
વખધારણ કરીને એનો અભિનય કરે છે તેમ દુર્વાસા મુનિવેષમાં હોય
ત્યારે સદાચારવાળા હોવા જોઈએ પણ તેઓ સદાચારરહિત મનોવૃત્તિ
ધરાવનાર કૃત્રિમ તપસ્વી જેવી ભૂમિકા ભજવી રહ્યા છે. આ કારણે
બ્રહ્મા દુર્વાસાને નટ સાથે સરખાવે છે. બીજા Section નું સોલ્યુશન અને PDF
ફાઈલ યુથ એજયુકેશન એપમાં મુકાઈ ગયું છે.

5) અર્જુન સરોવરનું પાણી પીવા ગયો ત્યારે તેને અજાણ્યા પુરુષે શું કહ્યું?

What did the unfamiliar Man tell Arjuna, when he went to drink water of
the lake?

ઉત્તર : અર્જુન સરોવરનું પાણી પીવા ગયો ત્યારે તેને અજાણ્યા પુરુષે કહ્યું, “મહાશય, આ પાણી જેરી છે. હવે તે પીવાલાયક નથી.”

- * અધોદત્તસ્ય વિષયસ્ય ઉપરિ સંક્ષેપેણ ટિપ્પણીં લિખત ।

[2]

નીચે આપેલા વિષય ઉપર ટૂંકનોંધ લખો.

Write short note on the following

6) શક્તિકુમારની પરીક્ષાયોજના

Shakti Kumara's Planning for test

બીજ Section નું સોલ્યુશન અને PDF ફાઈલ ચુંચ એજયુકેશન એપમાં મુકાઈ ગયું છે.

7) **ઉત્તર :** શક્તિકુમારને ગુણવતી કન્યા સાથે પરણવું હતું. આથી તેણે એવી કન્યાને શોધી કાઢવા અને તેની પરીક્ષા લેવાની યોજના બનાવી. આ માટે તે પ્રસ્થમાત્ર ડાંગર લઈ દેશદેશાવરમાં ભ્રમણ કરતો રહ્યો. એક વાર તેણે કાવેરી નદીના કાંઠે કૂવા ઉપર એક સુંદર કન્યા જોઈ, શક્તિકુમારે તેની પરીક્ષા લેવાનું વિચાર્યું. જો તે કન્યા માત્ર એક પ્રસ્થ ડાંગરમાંથી વિવિધ વાનગીઓ તૈયાર કરીને, શક્તિકુમારને તે ભોજનથી પ્રસન્ન અને સંતુષ્ટ કરી શકે, તો તે તેની પરીક્ષામાં ઉત્તીર્ણ થાય. આમ, તેણે તેવી કન્યા સાથે વિવાહ કરવાનું વિચાર્યું.

- 6) સજ્ઞવોનું સ્વભાવિક સરખાપણું

બીજ Section નું સોલ્યુશન અને PDF ફાઈલ ચુંચ એજયુકેશન એપમાં મુકાઈ ગયું છે.

Natural similarity of living beings.

8) **ઉત્તર :** સજ્ઞવોમાં એક પ્રકારનું સાદશ્ય હોય છે. જડ અને ચેતન પદાર્�ો કુદરતી રીતે જ સાયુજ્ય અનુભવે છે. જે તે-તે પદાર્થોને પરસ્પર જોડે છે. સોનું, લોખંડ વગેરે ધાતુઓ, વિવિધ વૃક્ષો, ગાય, ઘોડો જેવાં પ્રાણીઓ આકાર અને પ્રકાર(સ્વભાવ)થી જુદા હોવા છતાં અસ્તિત્વરૂપે તેમની લિન્નતામાં પણ એકતા દેખાય છે. આ પદાર્થો

* अथोदत्तं गद्यखण्डं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृते लिखत ।

[4]

नीचे आपेला गद्यभंड वांचीने प्रश्नोना उत्तर संस्कृतमां लખો.

Read the paragraph carefully and write answers in sanskrit.

- 7) गङ्गातीरे एकः गुरुः शिष्येण सह वर्तमानः आसीत् । स जलप्रवाहेण नीयमानं कञ्चन काष्ठखण्डं दर्शयन् शिष्यमाह – अयं जलं प्रवाहेण सह समुद्रं प्राप्स्यति, परन्तु गमनमार्गं तीरे संलग्नता, भाराधिक्येन जले निमग्नता, आवर्तपातता, नदीजलवियोगश्चेति चत्वारो विघ्नाः न भवेयुः तदाएव ।

प्रश्ना:

बીજ Section નું સોલ્યુશન અને PDF ફાઈલ ચુંચ એજચ્યુકેશન એપમાં મુકાઈ ગયું છે.

- (A) – गुरुः शिष्येण सह कुत्र वर्तमानः आसीत्?

ગुरुं शिष्येण सह वर्तमान – असी

- (B) – गुरुः शिष्यं किम् अदर्शयत् ?

अयं भवभवात्तेऽ अहं अभुत्तं प्राप्स्यति, । यत्कर्त्तु
०।भन्मार्गो तीरे अंभ०नता ; भाराधिक्येन- अभी
निभ०नेता , आवर्तपातता , नदीभवियोगात्येन
चत्वारो विघ्नः ; न भवेयुः तदा०प ।

- (C) – अयं काष्ठखण्डः केन सह समुद्रं प्राप्स्यति?

अयं का॒ष्ठ॒खण्ड॑ प्रवाहेण सह समुद्रं प्राप्स्यति ।

बીજ Section નું સોલ્યુશન અને PDF ફાઈલ ચુંચ એજચ્યુકેશન એપમાં મુકાઈ ગયું છે.

- (D) – काष्ठखण्डस्य समुद्रगमनमार्गं कति विघ्नाः न भवेयुः ?

का॒ष्ठ॒खण्ड॑ समुद्रं गमनमार्गं चत्वारः
विघ्नाः भवेयुः

बીજ Section નું સોલ્યુશન અને PDF ફાઈલ ચુંચ એજચ્યુકેશન એપમાં મુકાઈ ગયું છે.